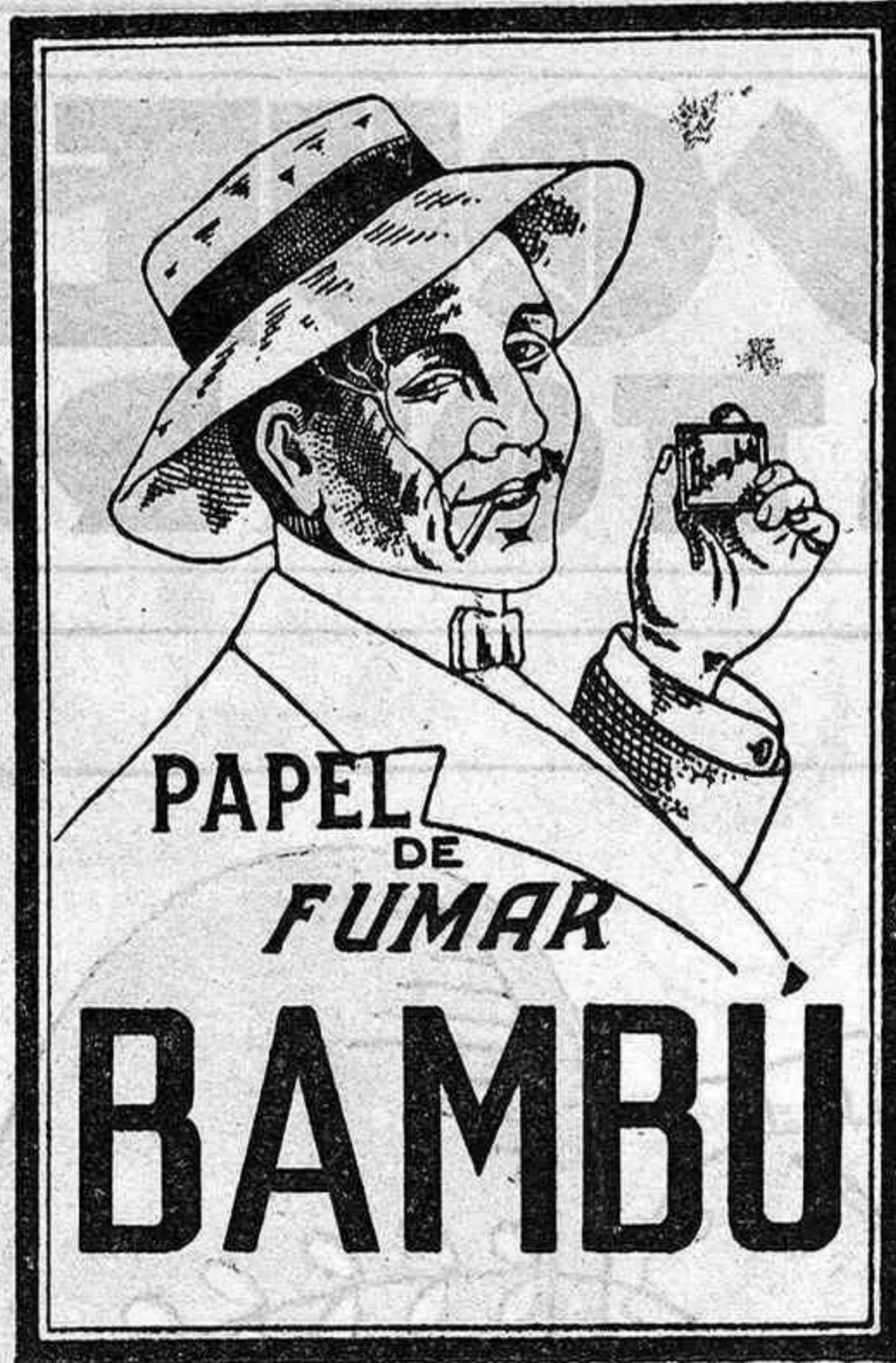

EL ENQUVELLÀ de la TORRATJA

Ni l'àngel de la guarda no s'escaparà de la mobilització.

VIES URINARIES
Impureses de la sang-Debilitat nerviosa

Prou sofrir inutilment de les dites malalties gràcies al meravellós descobriment dels

Medicaments del Dr. SOIVRE

Vies urinaries: *Blenorragia* (Purgacions) amb totes les seves manifestacions, *uratrífts prostatitis, orquitis cistitis, gota militar*, etc. de l'home, *vulvitis, vaginitis, metritis, uretritis, cistitis, anexitis, tiuixos*, etc.; de la dona, per cròniques i rebels que siguin es gaureixen aviat i radicalment amb els **Caixets del Doctor Soivre**, als malalts es gaureixen ells sols, sense injeccions, lavatges, ni aplicació de sondes ni bugies, etc., tan perillós sempre i que

necessiten sempre la presència del metge, i ningú no s'assabenta de la seva malaltia. Venda 6'60 ptes. caixa.

Impureses de la sang: *Sífilis* (avariosis), *eczemes, herpes, úlceres varicoses* (llagues de les cames) *erupcions, escrofuloses, eritemes, acne urticària*, etc., malalties que tenen per causes humors, vicis o infeccions de la sang, per cròniques i rebels que siguin es gaureixen aviat i radicalment amb les **Pildores depuratives del Dr. Soivre**, que són la medicació depurativa ideal perfecta, perquè actuen regenerant la sang, la renoven augmentant-se totes les energies de l'organisme i fomenten la salut, resolent amb poc temps totes les úlceres, llagues grans, floronsos, supuració de les mucoses, calçada del cabell, inflamacions en general, etc., restant la pell neta i regenerada, el cabell brillant i abundant, no deixant o l'organisme rastre del passat. Venda: 6'60 ptes. flascó.

Debilitat nerviosa: *Impotència* (manca de vigor sexual), *polucions nocturnes, espermatorrea*, (pèrdues seminals), *cansament mental, pèrdua de la memòria, mal de cap, debilitat muscular, fatiga corporal, tremolors, palpitations, trastorns nerviosos, de la dona* i totes les manifestacions de la *Neurastènia*, o esgotament nerviós, per crònics i rebels que siguin, es gaureixen aviat i radicalment amb les **Gragees potencials del Dr. Soivre**. Més que un medicament són un aliment essencial del cervell, medulla i tot el sistema nerviós. Recomanades especialment als esgotats, a la joventut, per tota mena d'excessos (vells a cap edat), per a recobrar íntegrament totes les seves funcions i servir fins a l'extrem vellesa, sense forçar l'organisme, el vigor sexual de l'edat. Venda: pessetes 6'60 el flascó.

Venda en los principals farmàcies d'Espanya Portugal i les Amèriques

NOTA. — Tots els pacients de vies urinàries, impureses de la sang o debilitat nerviosa, adreçant-se i remetent 0'50 ptes, en segells per al franquex a **Oficines Laboratori Sókatarg, carrer del Ter, 16, telèfon 50791 B. M. Barcelona**, rebran gratis un llibre explicatiu sobre l'origen, desenvolupament, tractament i guariment de dites malalties.

FERROTIL
Específic de l'
ASTENIA GENITAL (IMPOTENCIA)
(MANCA DE VIGOR SEXUAL)

De la eyaculació prematura (pèrdues seminals); de la feblesa y molt efecàs per a combatre la NEURASTENIA, en totes les seves manifestacions.

Es el més poixant estimulant de l'activitat neuro-espino-mèdulo-genital. Sinèrgic i homo-estimulasa de les glàndules intersticials. Producte pluriglandular, completament inofensiu. Mai perjudica, ni lesiona cap òrgue, ni el funcionament dels mateixos.

No conté, ni estricnina, ni fòsfurs, ni cantàrides, ni cap altre medicament excitant.

PRODUCTE MAGNE E INSUSTITUIBLE PER A RECOBRAR LA PERDUDA FELICITAT CONJUGAL. PROSPECTES GRATIS.

Laboratori Farmacològic del Dr. W. Dutrem
Alt de Sant Pere, 50 - B A R C E L O N A - Telèfon 18631

Preu: 21'75 ptes.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:
Arrepentides, 8 - Telèf. 21361
BARCELONA

Fora de Barcelona:

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

CRÒNICA

Coses de la política

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA va publicar una plana central, com a comentari d'una setmana on els fets socials—bombes i atracaments—es multiplicaren.

Aquesta plana — segons ens diuen — ha fet l'alegria de les Dretes i ha merescut la reprobació de les Esquerres.

«El Correo Catalán» reproduí la plana, i, amb la seva reproducció, volia provar que Barcelona viu en ple terror per causa de les Autoritats actuals. «A Barcelona plouen bombes perquè manen les Esquerres.»

Com que en politiqueria tot té un valor tan especial, la nostra plana—que constata una realitat—pot haver servit d'arma a uns i provocat el malhumor dels altres. Sense els especials valors de la politiqueria, la nostra plana no hauria passat de la imatge gràfica d'uns fets.

Siguis de Dreta, siguis d'Esquerra, hom sap el que esdevé a Barcelona. El qui vulgui fer l'estadística de les bombes, dels atracaments, dels sabotatges, la pot fer recullint les informacions—no diem els comentaris—tant de diaris d'Esquerres com de Dretes. A Barcelona s'atraca, es saboteja, es llencen bombes i això és una realitat que no es pot amagar. Voler que per esquerrisme es tiri un vel damunt esdeveniments dels quals parla tota la premsa, ens sembla pueril i absurd. No perquè L'ESQUELLA ompli la plana central explicant que la nostra vida ciutadana és la de l'Illa de la Son o del Paradís Terrenal, no es desconeixerà el que passa a Barcelona. Tampoc perquè «El Correo Catalán» hagi reproduït la nostra plana, no s'oblidaran els seus temps de «sindicat lliure» i la sang que va córrer per Barcelona en els anys del senyor Martínez Anido, personatge ben entroncat amb els elements carlins.

I ara direm, allargant el comentari: ¿qui desconeix la participació que les Dretes tenen en semblants esdeveniments? Si es troben armes als locals de la F. A. I. també se'n troben als aristocràtics jardins del senyor Marquès d'Alfarràs, la qual cosa vol dir que el que passa al carrer es deu molt més als qui ho provoquen, que a les Autoritats que no ho aturen.

Sense la interpretació «politiquera» de les coses, «El Correo Catalán» no hauria reproduït el nostre di-

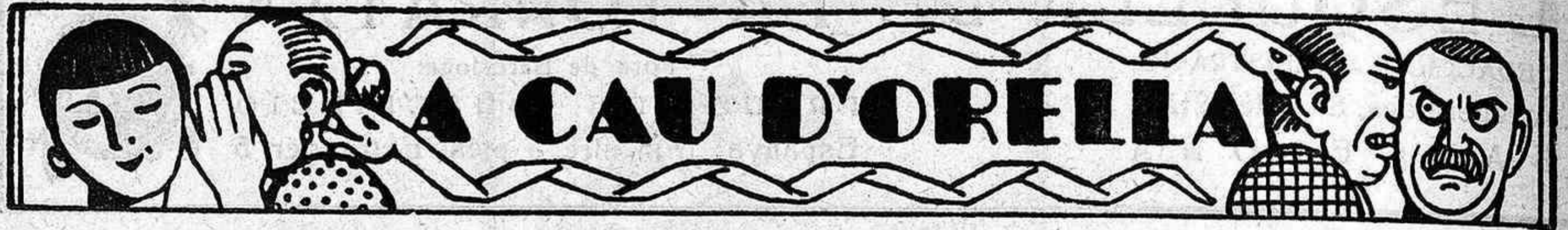
buix ni ningú de l'Esquerra no s'hauria escandalitzat perquè el públicuíssim: s'haurien adonat uns i altres que no descobrir un criminal és un defecte, però que un criminal és un criminal, i els fets de Barcelona, més que a un pla de lluita sindical, obeeixen a conxorxes un bon xic tèrboles en les quals les Dretes hi tenen la mà ficada. Els atemptats barcelonins, en bona part, són polítics. Per a fer la política del qui els ha de reprimir hem de callar i així fer la política dels qui els provoquen?

Consti que no ens disculpem. Fa molts anys que Barcelona és una ciutat de bombes i de sabotatges. L'ESQUELLA ho ha consignat gràficament moltes vegades. Precisament fa poc que la mateixa ESQUELLA publicà una caricatura del senyor Badia, presentant-lo com a bon caçador de conills amagats. Aquesta caricatura elogiosa vol dir que sabem que es treballa. La plana gràfica de les bombes, dels atracaments i dels sabotatges vol dir que, «malgrat» l'esforç, els crims contra la ciutat continuen. Per part dels de Dretes s'ha de tenir un cap ben calafatejat per a posar-se alegres i treure punta d'una constatació d'un estat de coses. Si ells, amb tants anys de govern, no pogueren extirpar l'atractament i l'atemptat a Barcelona sinó amb l'estat dictatorial—glòria als valents pertorbadors d'ara!—, com poden pensar que un setmanari d'Esquerra pretengui que els homes d'Esquerra els extirpin per Decret? Per part dels senyors de l'Esquerra que manen s'ha de tenir un ínfim criteri dels correligionaris per exigir-los una despersonalització tan total. Si L'ESQUELLA és d'Esquerres, L'ESQUELLA ha de quedar reduïda a un escolanet de cor: dir amén sempre.—«Mana l'Esquerra: ja no hi ha atemptats.»—«Tot-hom ho fa meravellosament»—«El senyor Dencàs és l'home del segle.»

A aquest paper L'ESQUELLA no s'hi avé pas. Té una història d'esquerrisme republicà molt vella, i es troba encara avui en el lloc de sempre, per a que uns quants «evolucionistes», «grimpadors» o «caçallonguets d'un partit o d'altre li donin la norma del que ha de dir o del que ha de fer. Noblement, sense cercar profit de les seves adhesions, L'ESQUELLA confessa que al Departament de Governació de la Generalitat es treballa. Però també es creu en el dret de constatar que de quan en quan hi ha una setmana en la qual els indesitjables fan erupció i Barcelona es veu cosida d'atemptats, de bombes i de sabotatges.

Que l'estat actual, endèmic en els temps de les Dretes, serà acabat pels nostres governs d'Esquerra? No en volem dubtar! Ha d'ésser així, i el dia que no ens sembli que es lluiti, com ara ens ho sembla, precisament per l'esquerrisme, ens veurem en el deure de dir-ho. I en aquest cas, ja no constatarem uns fets—com vàrem fer!—Malgrat se'ns excomuni, direm que ha fracassat el senyor Dencàs o el qui sigui—cosa que avui no diem—. I ho direm amb veu ben alta.

Amb la nostra veu d'esquerrans sense compromisos ni participacions a l'olla!

Jaume Borràs a Madrid

Dues coses de Jaume Borràs han cridat extraordinàriament l'atenció dels madrilenys. El seu braó en dir que farà «Otel.lo»—el mateix «Otel.lo» que no pogué fer el seu germà Enric—, i la gana que tragina!

Catalunya li coneix les seves dues virtuts: la gosadia i l'abundós menjar.

En els mitjans teatrals—i amb referència a la gana d'en Jaume Borràs—es contenen anècdotes molt saboroses.

Aquí en teniu una: «Un migdia, l'autoòmnibus que porta la Companyia del conegut actor, es para davant d'un hostal, en la cruïlla de dues carreteres; l'una serpeja Lleida endins i l'altra es fica cap a Terol.

L'hostal és de mala mort. La companyia demana menjar i li ofereixen per tota cosa unes truites amb patates.

Però Jaume Borràs havia llucat en un recó una cassolada d'una cosa que semblava carn d'olla i, apropant-se a la mestressa li demanà el plat i que li ho escalfés per a ell tot sol.

Els companys mengen ascèticament i Jaume Borràs es disposa a «pantaginelejar» davant la gran cassolada. Encara no li posen la cassola a la taula quan el gos de l'hostal s'apropa a l'actor i vinga lladrar vora d'ell i de la cassola.

—«Sembla que aquest gos s'ha enamorat de mi»—diu Jaume Borràs a l'hostalera.

—«Res d'enamoraments!»—contesta aquesta amb una mitja rialla. —«El que hi havia a la cassola era per a ell, i ara veu amb ràbia que vostè se li menja el dinar!»

L'exploració del sentimentalisme

Amb motiu de la mort d'en Gonzal de Borbó i de Battemberg, els diaris monàrquics n'han pogut fer de les seves, i els de les dretes, també.

«La Vanguardia» i «El Ciero» li deien: «Infante de España». La «Penya Blanca» publicà una esque-

ELS NOSTRES NUMEROS EXTRAORDINARIS

L'entusiasta acolliment que han merescut del públic els nostres números extraordinaris dedicats al «Castell de Montjuïc» i a «La Crema dels Convents en 1835 i 1909», ens anima a publicar-ne de nous periòdicament, amb la qual cosa complaurem, a més, els nombrosos llegidors de «L'ESQUELLA» que se'ns han adreçat felicitant-nos i demanant-nos que continuem les nostres edicions extraordinàries. Alguns amics han tingut àdhuc la gentilesa de proposar-nos temes i d'exposar suggerències que seran objecte de la nostra atenció.

De moment, podem anunciar que el divendres, dia 7 de setembre proper, sortirà el nostre tercer número extraordinari dedicat a recordar els crims i vergonyes de l'absolutisme, amb el títol de:

“Cent anys de carlinada”

En aquest número, que tots els amants de la llibertat i també els interessats en la recerca de coses històriques s'apressaran a adquirir, hi abocarem un gavadal de narracions, episodis, fets i intencions de les figures, figuretes i figurasses de la carlinada, dels dels inicis fins a les acaballes, acompanyat de nombrosos gravats d'època i d'intercionats dibuixos d'ara. Tot el procés del carlisme en 24 planes!

la on s'avisava: «Gonzalo de Borbón y Battemberg murió en el destierro.»

Pobret! Quants mils i mils de sense feina, i àdhuc de gent amb feina, firmarien per un exili com el del Borbó!

Però això de morir exiliat trenca el cor a moltes solteres d'ofici que ploren per qualsevol contratemps que s'esdevingui al seu gat o al seu veí i que passen per alt els molts que no mengen quan tenen gana. Bé coneixen els de les dretes la psicologia dels seus clients. ¿Per què no aprofitar-se'n per a fer-los caure una melangiosa llàgrima?

Els ninots d'en Bartolí i el reuma

Una Penya d'escriptors i dibuixants. Un escriptor enumera els dibuixos originals que té:

Tinc un Apa, un Opisso, un Benigani, un Senabre, un Biosca, un Bartolí, un Nel.lo, un Roqueta, un Robert, un Vinyes, un Calsina, un Canyes, un Lola Anglada, etc., etc.

Després de l'enumeració, l'escriptor es queixa de la humitat de la seva cambra i del dolenta que és per als dibuixos.

Es quan Benigani diu amb parsimònia d'allò tan morena, sobretot pels dibuixos de Bartolí: «La gent de cama prima que no es guarda de la humitat, de seguida agafa reuma».

Ciències ocultes

Tothom ha llegit la detenció de l'italià clarividenc que ha arribat a esquilar un dia i un altre mil pessetes de llana dels clatells barcelonins.

Se'ns dirà que a França les pitonisses fan forrolla i que a Alemanya, en Hitler consulta una pitonissa cada nit. Abans consultava «pitonissos».

Sigui com sigui, anar a gastar-se 25 pessetes perquè et diguin que t'estimen tres dones o tres homes, que tens un viatge a punt i que seràs ric o que et volen perdre, és afer de llana.

Fins a nosaltres han arribat algunes clarividències de l'italià clarividenc—les millors—no sabem si fetes als mateixos interessats per consulta directa o bé llençades per aprofitar els grans noms com a reclam.

De Josep M. de Sagarra ha dit

que encara d'ací a deu anys inauguraria les temporades de teatre català del Romea. Ara que d'ací a deu anys el Romea d'avui serà un càndrom i el Romea d'aleshores funcionarà en una sala i alcova d'un tercer pis del carrer de Mercaders.

De Francesc Cambó ha dit que el canonitzarien l'any 1975. «Conseller de reis, de reis i de papes». Mort en pobresa i santor de solteria.

De Josep M., Espanya ha dit que serà el primer dictador d'Andorra.

D'en Lluhí, que aviat estarà bo.

D'en Manuel de Montoliu, que es convertirà a l'esquerrisme, que el faran Conseller de Cultura i que posarà de text a les escoles «La Vida Austera», d'en Pere Coromines, amb escolis seus.

D'en Josep M., Massip, que aviat renunciaria a la política per passar-se a professor de grec.

D'en Manuel Brunet, que tindrà un atac de «renegària». Li produirà les exclamacions cargolades que porta a dins i que no pot expel·lir, des que escriu a «La Veu».

De l'Ajuntament actual se'n dirà, en el futur, l'Ajuntament del «bon mot. Ivon L'Escop els immortalitzarà en un dels seus llibres. (Gran profecia del vident.)

D'en Josep Pellicena, que acabarà dedicant-se a la boxa. Se l'ha vist a les dues de la matinada pels voltants del bar «L'Infern».

D'en Castanys, que serà cridat a Berlín per tal que faci els dibuixos d'uns tatuatges especials que han de portar tots els nazis «pur sang».

D'en Pere Rahola, que morirà d'una barba que li surt per dintre. Això des que porta fusell.

El que ha dit del bisbe de Barcelona no ho podem dir. Ho diríem si la nostra República fos catòlica en comptes d'ésser lliurepensadora. Les repúbliques catòliques tenen la mànega més ampla.

De l'Ot Hurtado, que escriuria un gran llibre de consulta sobre els proweiments.

D'en Serra Hunter, que es passarà la resta de la vida comentant el que va de «La República de Plató» a la República de casa.

Del poeta Joan M., Cuasch, que està escrit que també al cel el faran mestre en Gai Saber.

D'en Jaume Sindreu, que un llibre seu de poemes serà trobat a la Terra Austral, colgat dintre la neu,

en el proper viatge que segurament hi farà l'almirall Bird, no gens escamat del d'ara.

D'en Vicenç Soler de Sojo, que en el remot futur el creuran autor del llibre de «Les Set Partides».

D'en Josep Pla, que no quedaria res del que ha escrit. Si alguna cosa sap d'ell la posteritat, sabrà que portava barret fort.

D'en Ramon Vinyes, que mai no estrenarà cap drama de «gran èxit».

D'en Pere Comes, que als seixanta anys s'ha d'enclaustrar al Pompeia i escriure la biografia del Pare Rupert de Manresa.

De l'Aurora Bertrana, que la confondrien aviat amb la reina Pomaré.

D'en Martí i Barrera, que els dimonis el cridaran per arranjar l'Infern, vist que tot li surt ben arranjat.

D'en Francesc Viladomat i Morales, que serà diputat per Saturn, elegit per la fracció dels qui volen treure l'anell del planeta com qui treu el d'un cigar havà.

D'en Ventosa i Calvell, que es refi d'una subscripció nacional que li faran, molt pareguda a la que feren a Primo de Rivera pare i la que cerca Primo de Rivera fill.

De diputats i homes públics ha dit que viuen voltats de vampireses i que desperten grans gelosies.

Qui sap si la setmana vinent seguirem les «vidències»—algunes de les vidències, les més agudes i distingides—del vident italià que esquilava a diari unes mil pessetes de llana als barcelonins.

L'italià vident ens fa recordar el Doctor Asuero

L'italià vident ens ha fet recordar el doctor Asuero, i el doctor Asuero ens ha fet recordar una anècdota d'en Russinyol.

La facècia Asuero tenia plena voga: els miracles es succeïen. La imbecilitat del trigemi feia la competència a la imbecilitat de Lourdes i del riu Ganges.

Arriba un dia Santiago Russinyol a l'escenari del Romea i Maria Vila li diu tota emocionada: —«Que no ho sap, Russinyol? El nostre fuster inutilitzat s'ha fet tocar el trigemi i ha estat com posar oli en un llum. Ja no li haurem de passar la pensió que li passàvem, ja pot treballar!»

Maria Vila picava de mans, extasiada.

—«Tot això hi ha perdut» — féu sornaguer Santiago Russinyol.

On cauran? On cauran?

On cauran els del «Instituto Catalán de San Isidro»?

Ja està vist, a «Renovación Española». Els han fet un programet expressament per ells.

«Incautació per l'Estat, de l'Ordre Públic de Catalunya.»

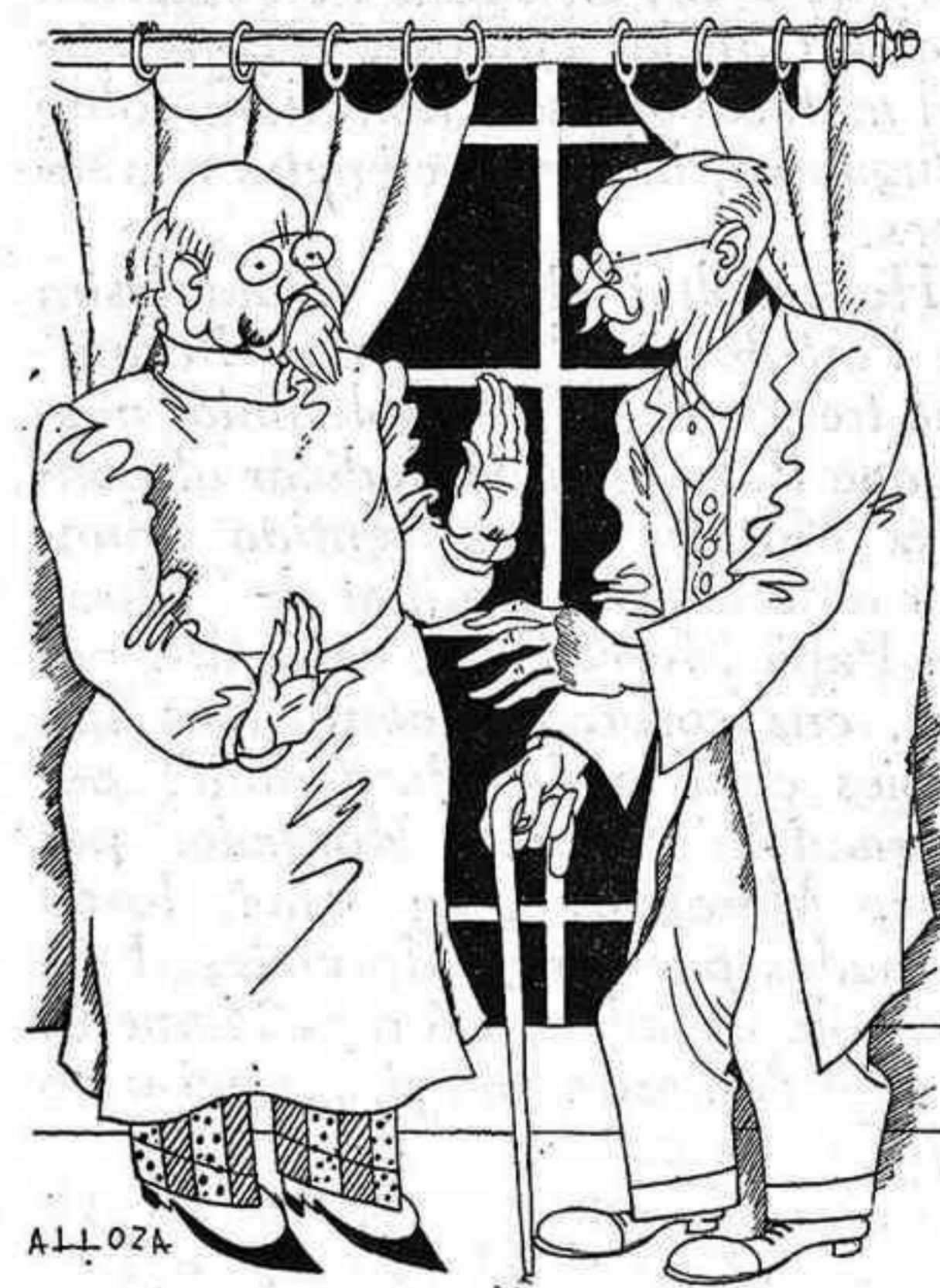
«Reintegració total a l'Estat nacional de la Justícia en tots els seus ordres.»

«Exigència de responsabilitats.»

Que els de la Dictadura tinguin ja un programa que amenaci amb exigir responsabilitats, és significativíssim i ben pertanyent a la nostra República!

Que els del «Instituto Catalán de San Isidro» (així, en castellà) vulguin seguir entre els qui compten com a gran sant a un pagès viu que feia treballar els altres, és lògic i previst.

Adona't, català, que els camps definitius de batalla van precisant-se. I adona't també de l'esperit d'unes i altres dretes—les d'allà i les d'ací—respecte Catalunya.

—Doctor; vinc a consultar-lo respecte la meua manca de memòria.

—Ah! En aquest cas el pagament és per endavant.

La cultura per radio

Tots ho haureu sentit a dir: la ràdio és un mitjà de difusió de la cultura. De quina cultura? Ho preguntem perquè, ara com ara, abunden més els raves que els tallers. A seguida del discurset ampul·lós i pedant sobre les coses més abstruses, ve l'espiguet cridaner del xarlatà que predica cultura com si venqués un remei per als ulls de poll. Tot barrejat amb l'escudella musical, veritable poti-poti de coses desconcertants i desconcertades.

No parlem ja de les acrobàcies pallaso-benèfiques amanides amb un hòrrid català com el que paraven els qui sempre l'han parlat malament; tombarelles que tenen la trista gràcia d'atreure i fer-nos empassar les bajanades i bestieses de famílies senceres que es cobren ben cara l'almoïna que fan a so de tabals i d'esquellots. No volem tampoc referir-nos al carranqueig oral dels asilats, en les emissores. En tindrem prou amb reproduir, com a mostra, algunes de les necieses col·lides al vol, de les que es diuen des del micròfon, en català i en castellà, malgrat de les copioses lliçons que pel mateix conducte hom dona sobre llenguatge, història i ciències recreatives.

He escoltat el nom catalaníssim de Port-Bou traduït en un "Porbú" que trenca el cor. La solemnia missa que Palestrina va dedicar al pontífex Marcel, l'hem sentida anunciar amb el nom familiar de "Missa del Papà Marcel". A cada dos per tres, ens sorprenen confusions tan xiroies com la de "faràndula" per "farandola", Josep Morgades per Josep Moragues i, en canvi, Josep Bernades per Josep Morgades. I no una sola vegada, sinó repetidament, el qual demostra que el qui parla no sap de què va.

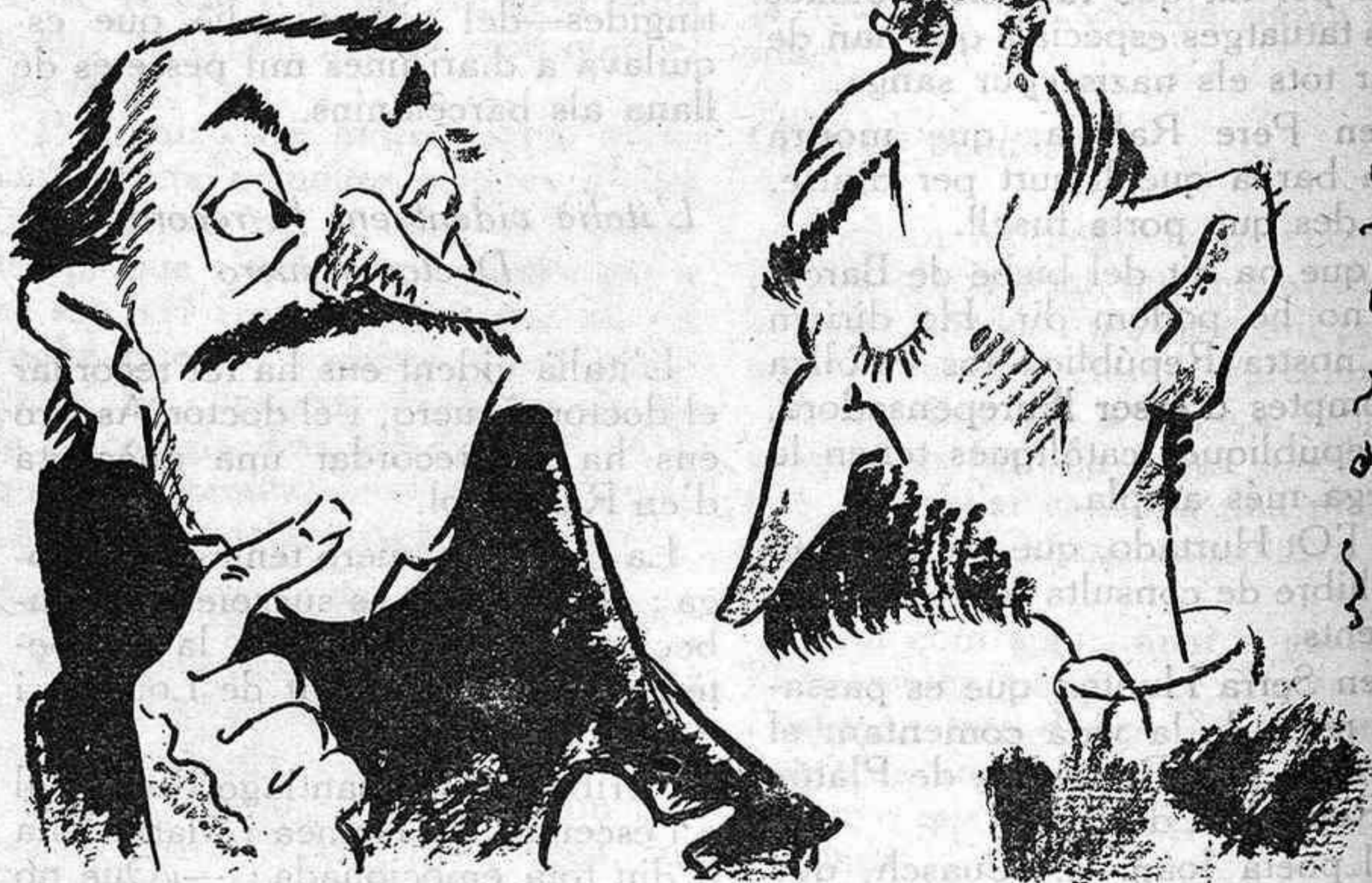
Tot això són pecats venials en comparació amb el que diuen peixos grossos i mestres d'escola. S'ha dit que l'Hospital de Sant Llätzer estava situat al carrer del Carme davant per davant del de Santa Creu, quan els més neòfits saben que estava emplaçat al Pedró, entre els carrers del Carme i el de l'Hospital.

Aquesta equivocació no tindria res de particular si no l'hagués comesa un metge d'anomenada, que ha desempenyat un alt càrrec d'autoritat municipal i que, segons sembla, és candidat per a una Conselleria.

Hom ha dit que el monument al doctor Robert fou fet per l'arquitecte Gaudí, en lloc de Domènec i Montaner; que la font del Pla de Palau fou construïda pel Marquès de Campo Sagrado; que Guimerà fou el fundador del teatre català. S'ha confós el triunvir Marc Antoni amb l'emperador Marc Aureli i s'ha dit que el comte Guifré va voltar de "vetustes" muralles el monestir de Ripoll, pensant el ràdio-orador que "vetust" era sinònim de "robust", de "massís"! Moltes d'aquestes bacinades, entre altres que silenciem per no fer-nos pesats, que ens han passat desapercibudes i moltes que ja sortiran un dia o altre, figuren en converses pedagògiques per al nen i la nena i que els grans escoltem escriuïts.

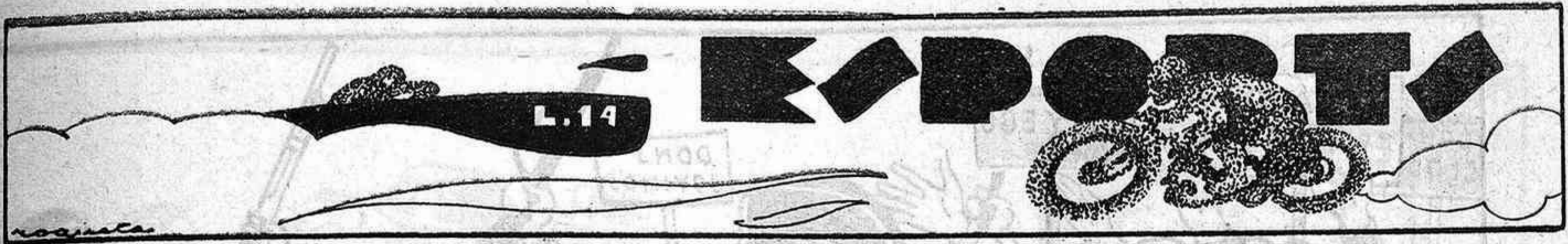
No fa pas més d'un parell de setmanes que vàrem copsar dels llavis d'una alta personalitat del Govern de Catalunya que per raó de l'indole del seu càrrec hauria de filar més prim, l'expressió verbal "sentigués-siu", que si l'arriba a sentir el mestre Fabra, li cau la pipa i es fereix del disgust.

PANICAL

El qui no en porta. — I doncs com ha estat això?

El qui en porta. — No ho creguis noi; es el dibuixant que m'agafat mania.

Cronòmetre

IL LUSIONS D'AIGUA DOLÇA

Hom diu que comencem a nedar mitjanament bé i hem arribat a creure-ho seriosament. La natació catalana ens ha fet esperar gran gestes dels nostres amfibis, però les gestes casolanes no són prou valentes per a merèixer categoria internacional.

Un Sabata, una Carme Soriano, un Lepaige; noms que ens havien fet pensar que arribarien molt prop de les marques internacionals, però que no han aconseguit en els darrers campionats del món altra cosa que fer un paper de comparses a les proves en què han pres part.

Fins els castellans que no tenen el Mediterrà a la vora, ens han guanyat a casa:

Malgrat tot, un Cunyat, gran campió nacional, no ha fet res com a internacionalista.

Es que els nostres nedadors són dolents? Es que no mereix la nostra natació que ningú no la tingui en compte?

Parlem-ne d'això. La nostra natació no és avui res notable internacionalment, però cal impulsar-la, cal donar-li vida i potencialitat.

La natació és un dels esports que no deu oblidar cap poble almenys per un principi d'higiene i de netedat col·lectiva.

Altaveu indiscret

Ara resulta que en Guzman és un excel·lent mig centre i que el Barcelona li va al darrera per fitxar-lo, quan ja quasi havia posat la signatura al contracte que li oferia el Madrid.

Guzman tornarà al Barcelona. Si això es produeix, i en Guzman triomfa, què caldrà dir als directius barcelonistes que han pagat cabassos de pessetes per en Berkessy?

* * *

Tenim en Sanchili, el valencianet, fet un gran campió. Tan malament que ho fa algunes vegades i ara, te, per terres del Marroc, fent-se l'amo d'uns i altres.

Ja feia bé la vella...

* * *

La Federació, feta una bassa d'oli.

Tot és calma contemplativa.

Ja tenim Consell directiu i tothom neda en aigua de roses.

Que Déu els ho conservi.

* * *

Les autoritats, els alts poders públics haurien de protegir la nostra natació indirectament. Fent piscines públiques per al poble.

Els gran campions de natació es fan a la piscina i no al mar. Els pobles que tenen grans piscines públiques són els que produeixen els grans campions.

Fa temps que a Suècia, Holanda, Anglaterra, Txecoslovàquia, França i altres grans pobles, no hi ha un sol ciutadà que es pregunti què és una piscina, com potser trobaríem a la nostra terra.

Els pobles que donen grans nedadors, són els que ensenyen els infants a anar a la piscina diàriament, estiu i hivern, per un principi d'higiene que acaba per ésser un mitjà enfortidor de la raça i un impuls per a la natació com a manifestació esportiva.

Prou han fet els nostres nedadors, posant en joc la seva voluntat per acudir a les piscines de club a fer pràctiques d'allò que ja s'hauria d'aprendre a la infantesa i que fóra de gran utilitat a tot ciutadà, encara que fos per a no ofegar-se, en caure per atzar a l'aigua, o per a "nedar i guardar la roba" quan li calgués.

Som a les beceroles. Els nostres nedadors han posat, amb els seus esforços, la primera pedra per l'obra a realitzar, que si no la veiem nosaltres, potser la veuran generacions futures.

Estem tot justament a les beceroles.

AQUELL

Com està aquell afer d'en Tudó i dels àrbitres professionals? Va anar a Madrid i l'han tornat ací. Falla o no falla la Federació Catalana?

* * *

Tenim el Sans que ha trobat reforços de categoria per a les seves fileres.

Veurem el tercet defensiu del Ripollet (Puente, Campañà, Naranges) a l'equip santsenc.

Aviat tindran por els de la primera categoria que patrocinaven l'ascens automàtic.

* * *

Els grans asos del motorisme, estan de pega. Les defuncions es succeeixen terriblement colpidores.

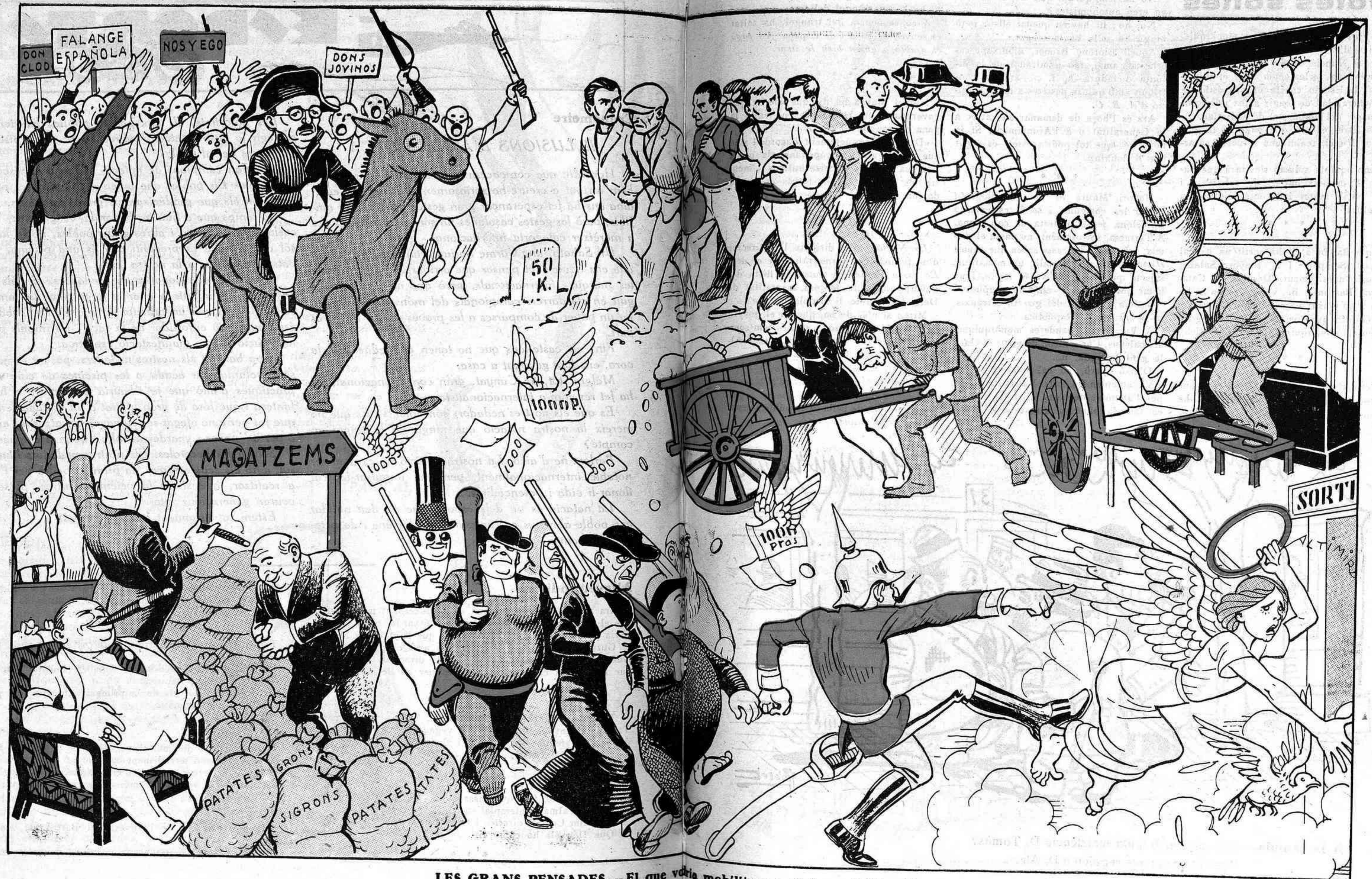
S'haurà de cercar el medi d'encòixinar els circuits?

La cosa és tan seriosa que més val no fer-hi brometa.

* * *

Allò que s'ha dit de l'Olivares al Barcelona, són fantasies.

Ja em semblava massa acaparament de davanters-centres.

LES GRANS PENSADES. — El que volia mobilitzar amb la mobilització.

Notes soltes

A *Informaciones*, el diari monàrquic, el diari d'en March, llegim: «Según parece, el Nuncio de Su Santidad ha formulado una reclamación ante el ministerio de Estado contra el propósito de la Generalidad de exigir a los religiosos el pago del impuesto de soltería».

Nosaltres, si això del *pago* no fa gràcia al Nunci, tenim una solució: casar-los.

Amb aquesta solució s'evitarà que paguin l'esmentat impost de solteria... i que entrin tantes innocents criatures a l'Inclusa.

* * *

Amb Bascònia, li ha sortit un gra al senyor Samper. I al senyor Salazar Alonso, naturalment. Després de Catalunya, Bascònia. Bé, vaja, que no hi ha dret a no deixar passar l'estiu tranquil a un Govern que, segons diuen — segons diuen els monàrquics,—és tan republicà!

* * *

Per cert que *La Veu de Catalunya*—que ja torna a ésser *La Voz de su Amo*,—ha sabotejat descaradament els fets de Bascònia.

No havíem quedat que els de la Lliga eren autonomistes?

No, no; hi havien quedat ells... però ningú no se'ls havia cregut.

Aquell Llorenç Brunet, dibuixant català tan amic, tan admirador de la difunta dictadura—a. f. p.—ara ha contribuït amb quinze pessetes a la subscripció d'*A. B. C.*

Ara és l'hora de demanar un càrrec a la Generalitat o a l'Ajuntament. Si ja no el té—que tot podria ésser—és segur que li donaran.

* * *

Honori Maura és un comediògraf; escriu les comèdies i se li estrenen a Barcelona sense protesta de cap mena. A Terrassa, sortosament, no passa el mateix. I és que a Terrassa saben que aquest *Honorio* és un anticatalà, un monàrquic injecte que crida «¡Viva el rey!», i un home que es dedica—amb una impunitat completa per part del govern lerrouxista—a insultar la República.

A Vic, posen banderes monàrquiques als balcons. Certa mena de gent, és clar: la gent honrada, no.

D'això, però, no cal estranyar-se'n: a Vic abunden les corts. I és natural que, per l'abundor de corts, apareixi de tant en tant la bandera monàrquica.

* * *

A l'Institut Agrícola de Sant Isidre hi ha hagut tràngol del tort.

A conseqüència del tràngol, ha saltat el senyor de Riba i de España. *Así paga el diablo a quien bien le sirve.*

* * *

Miquel Maura ha dit que «per a que governessin els lerrouxistes no valia la pena de canviar el règim».

«D'acord, completament d'acord. I sinó que ho diguin els capellans als quals Lerroux ha regalat setze milions... mentre els obrers en atur forçós es moren de fam.

* * *

La Nación, que dirigeix l'ex-director d'un periodiquet pornogràfic que es deia *El Viejo Verde*, ha donat la llista del govern que a la febrosa mentalitat de Delgado Barreto li sembla tan bo.

Mireu si n'és de bo, que en el govern que somnia *La Nación* i això és com somniar truites—hi figuren Melquíades Alvarez i Ventosa i Calvell!

* * *

Que en fóra de bella la República sense alguns *republicans*!

A la rambla.—Què mira amb tanta insistència D. Tomàs?
—Busco la casa que regalen a D. Ale.

CARTELLERA D'ESTIU

Apolo...—Tancat.
Barcelona.—Gairebé tancat
Bosc.—Tancat.
Circ Barcelonès.—Tancat.
Pompeia.—Tancat.
Còmic.—«Las Vampiresas».
Espanyol.—«Ratolins de casa rica».
Liceu.—Tancat.
Novetats.—«Fu Manchú».
Nou.—Tancat.
Poliorama.—Ventriloquia. Gairebé tancat.
Olympia.—Tancat.
Principat Palace.—«Las Inviolables».
Romea.—Tancat.
Stadium.—Tancat.

I pensar que una capital de més d'un milió d'habitants—malgrat l'estiu—, tingui només sis teatres que donin senyal de vida!
 I quina vida!

Noves i Comentaris

Hem rebut el número 12 de: «El Nostre Teatre». Publica l'obra de Joan Trias Fàbregas: «Laura, la forastera».

«El Nostre Teatre» és una bona publicació que honora el seu Director-Propietari. S'hi publiquen obres ben diverses i amb un perfecte sentit de dignitat.

«El Nostre Teatre» és una publicació ja imprescindible pels amants de la nostra escena.

* * *

Mentre els catalans no tenim, a l'estiu, ni un teatre català, la colònia valenciana de Barcelona fa possible una llarga estada de la Companyia de Pepe Alba al Teatre Espanyol, amb obres absolutament valencianes.

Es una lliçó!

* * *

Ja no vénen!

Abans, algunes de les figures exòtiques que passen per París s'arribaven fins a Barcelona. Ja enquivits en una revista o en actuació sola, París feia girar els ulls dels seus hostes vers la nostra capital.

Ja no vénen!

Abans haurien vist el dansari Uday Shankar i la dansarina Helba Huara, darreres atraccions internacionals de la capital francesa.

Avui en tenim prou amb les reclorides vedettes castellanes i les revistes embrutidores d'uns quants senyors d'allà que s'emporten els nostres diners. Avui estem contents de pagar palla!

Qui ho havia de dir que seria Ponent el qui tromfaria del món en els escenaris de Barcelona?

* * *

Societats que es diuen catalaníssimes confeccionen programes de Festa Major amb «Molinos de Viento».

Pobles que redacten els seus programes en català posen per número de Festa Major una sarsuela el més andalusa possible.

Incultura? Inconsciència?

Es allò d'aquell «ferm» catalanista conegut nostre que no pot llegir altre diari que «La Vanguardia». Per torna, aquest catalanista es diu esquerrà.

Semblants empastifaments i barreges els ha portat la política.

* * *

Noves de la propera temporada?

Les mateixes. Es diu!... Som al mes d'agost.

* * *

«A. T. S.» Publicació de l'Associació de Teatre Selecte». Núm. 4.

Extensa recenció de l'homenatge a Prudenci Bertrana celebrat a Molins de Rei: Representació de «El Fantasma de Montcorb» pels de «Estudi d'Art Dramàtic»; reproducció de tres escenes de l'obra amb les tres magnífiques decoracions del malaguanyat Angel Fernández, exhibides; la glosa de la personalitat il·lustre del qu' s'homenatjava, treball d'envergadura del nostre redactor Francesc Canet. Informacions de teatre «amateur». Opinions i controvèrsia de teatre. Reportatges d'actualitat per Lluís Maria Bransulla. Heus ací el material que omple el núm. 4 del «A. T. S.», publicació que honora «L'Associació de Teatre Selecte» que l'edita.

Preparant-se per enviar l'adhesió a l'homenatge de D. Lacandiu.

Noves i observacions

Pels qui anem seguidament a veure cinema, la temporada del reveure és una temporada dolenta.

* * *

Monte Blue torna al cinema. Ai els qui tornen!

Monte Blue ens havia semblat un actor simpàtic.

També ens ho havia semblat la Bertini, amb la seva ampulositat característicament italiana...

La Bertini tornà... i desaparegué altra vegada. S'ha anunciat que tornaria, i tremolem el retorn.

Li passarà el mateix a Monte Blue?

* * *

Rodolf Valentino morí quan havia de morir. La sort l'acompanyà àdhuc en això.

Com que en el cine ha passat ja el «rodolf-valentinisme», què seria de Rodolf Valentino?

* * *

«El comte de Montecristo». El protagonitzaran Robert Donat i Elisabet Landi.

Robert Donat és un actor anglès. Augurem que els anglesos — que s'han llevat tard — faran un gran paper en el món de la cinematografia. Robert Donat és llençat pels americans com un gran «estel».

Recordem el seu treball i la seva figura en «Les amors d'Enric VIII», on feia de Tomàs Culpeper, l'amant de Catarina Howard.

Hem parlat del gran paper que auguràvem que farien els anglesos en la cinematografia. Quan volen fer film d'història fan «Les amors d'Enric VIII». Els nord-americans ens surten amb una refilmació de «El comte de Montecristo».

* * *

«Resurrecció», de Tolstoi. L'hem vista fer per Maria Jacobini (la mi-

llor que hem vist fins ara). L'hem vista després per Lupe Vélez i per Dolors del Rio.

El film de Maria Jacobini era impressionat a Rússia. Els altres dos exhibien un grotesc viatge a Sibèria fet i endegat a Hollywood.

«Resurrecció» es filma altra vegada. L'heroïna serà Anna Sten. Sam Goldwyn utilitzarà com a fons atmosfèric de les escenes finals l'autèntica Sibèria.

Ens plaurà comparar Anna Sten, l'estel que s'aixeca, amb Maria Jacobini, l'estel que ha passat. Això malgrat allò que diuen de les comparacions.

Maria Jacobini per a nosaltres, ha estat la més gran figura de la pantalla italiana.

* * *

S'han de fer, són de públic, plauen, però... La Paramount ja anuncia el seu film espectacular, «Cleopatra».

Com ens escamen els films històrics espectaculars!

«El signe de la Creu» donà diner; era una «birria». «Cleopatra» pot donar diner. Serà també una «birria» estil: «El signe de la Creu»?

* * *

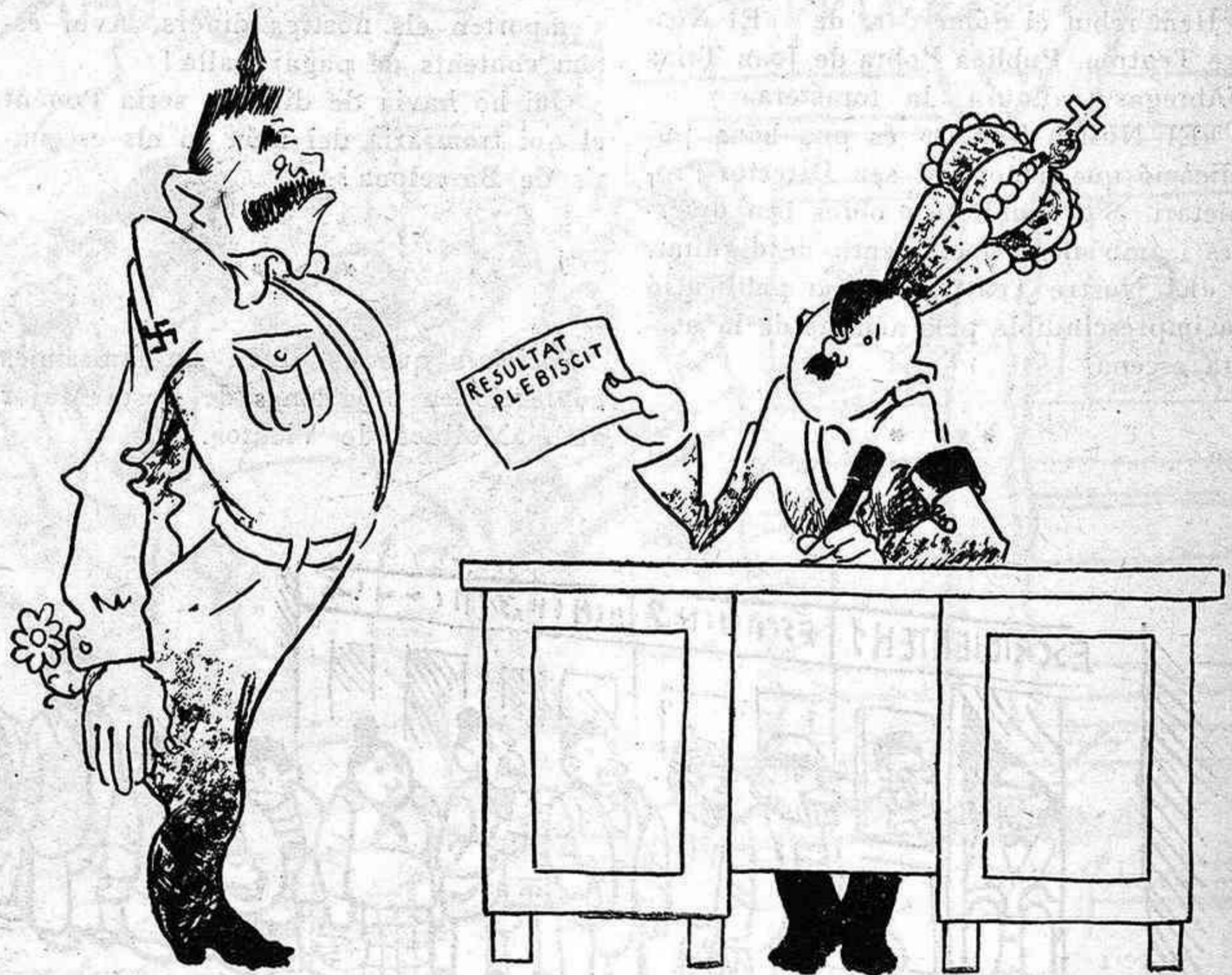
El Papa està molt preocupat pel cinema. Missioners, bisbes, arquebisbes i cardenals concorden en doldre's dels estralls que fa el cinematògraf a l'ànima de les joventuts. El Sobirà Pontífex en plora.

Immoralitat de vida, de vestir, de fer. Vampireses, homes irresistibles, luxe, sensualitat, pocs escrúpuls...

El Papa recorda la campanya de moralització cinematogràfica empressa als Estats Units. Ací s'hauria de fer el mateix.

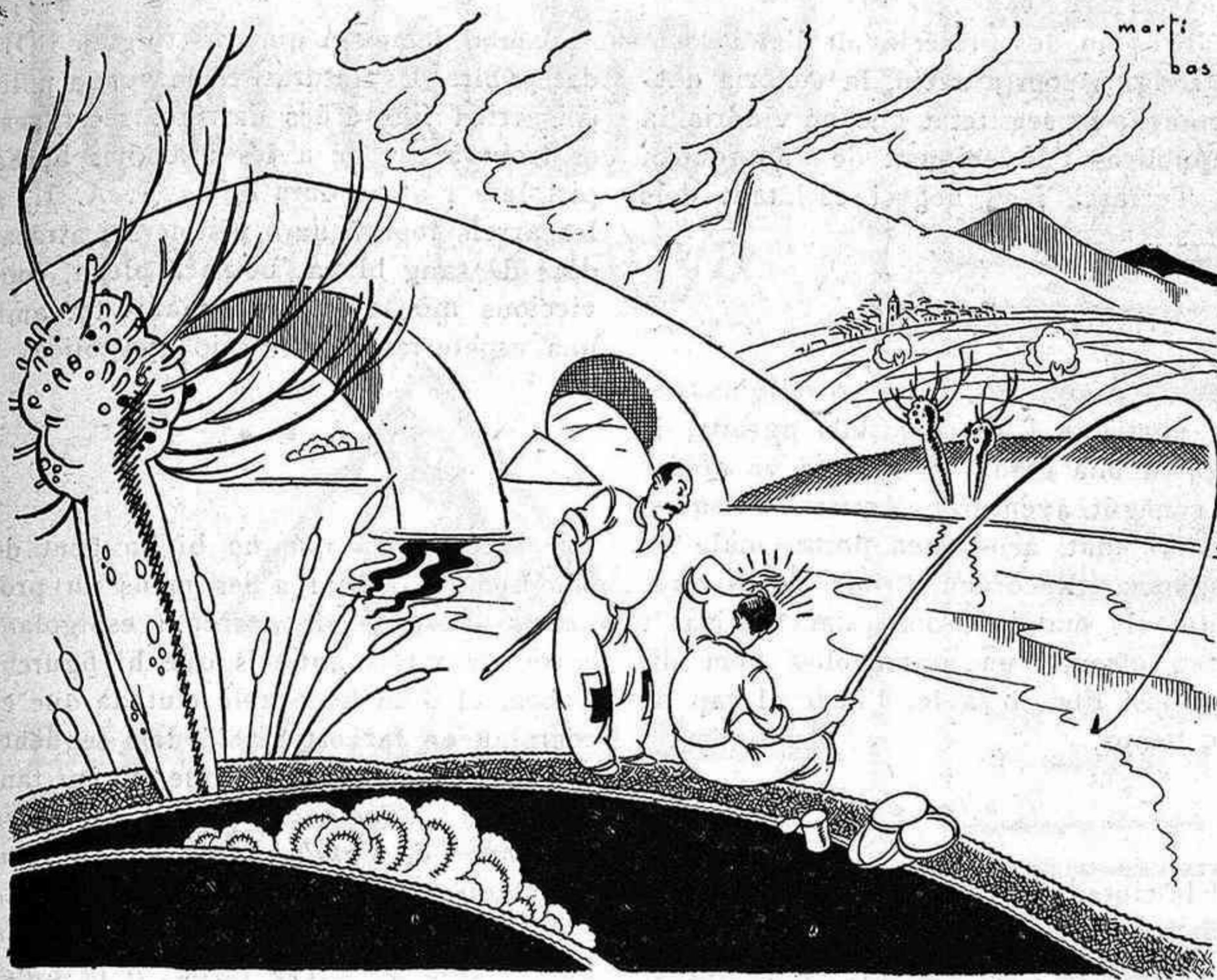
L'única dificultat consisteix que el dia que el cinema sigui moral no hi anirà ningú, ni els mateixos catòlics.

* * *

Hitler.—Aquí tens el resultat del plesbicit.

El de la flor.—Està bé Adolf. Faré com amb el testament del mariscal: sortiré per la porta i tornaré a entrar pel portal.

—Què: piquen, piquen?
—Home, per això rasco.

¿Quan parerà la propaganda feta a base dels promesos i divorcis que ha tingut una actriu cinematogràfica?

Mentre es parla de moralitzar el cine, la propaganda que s'hi fa és a base de lleugereses amoroses dels qui hi intervenen.

I consti que nosaltres no ho diem per moralitat. Ho diem perquè la propaganda ens sembla ingènua-ment nord-americana.

* * *

Anna Sten, Anna Sten, Anna Sten. Es el nom de moda en el cinematògraf. Rival de la Garbo i de la Dietrich.

Anna Sten, Anna Sten, Anna Sten.

ESQUELLOTS

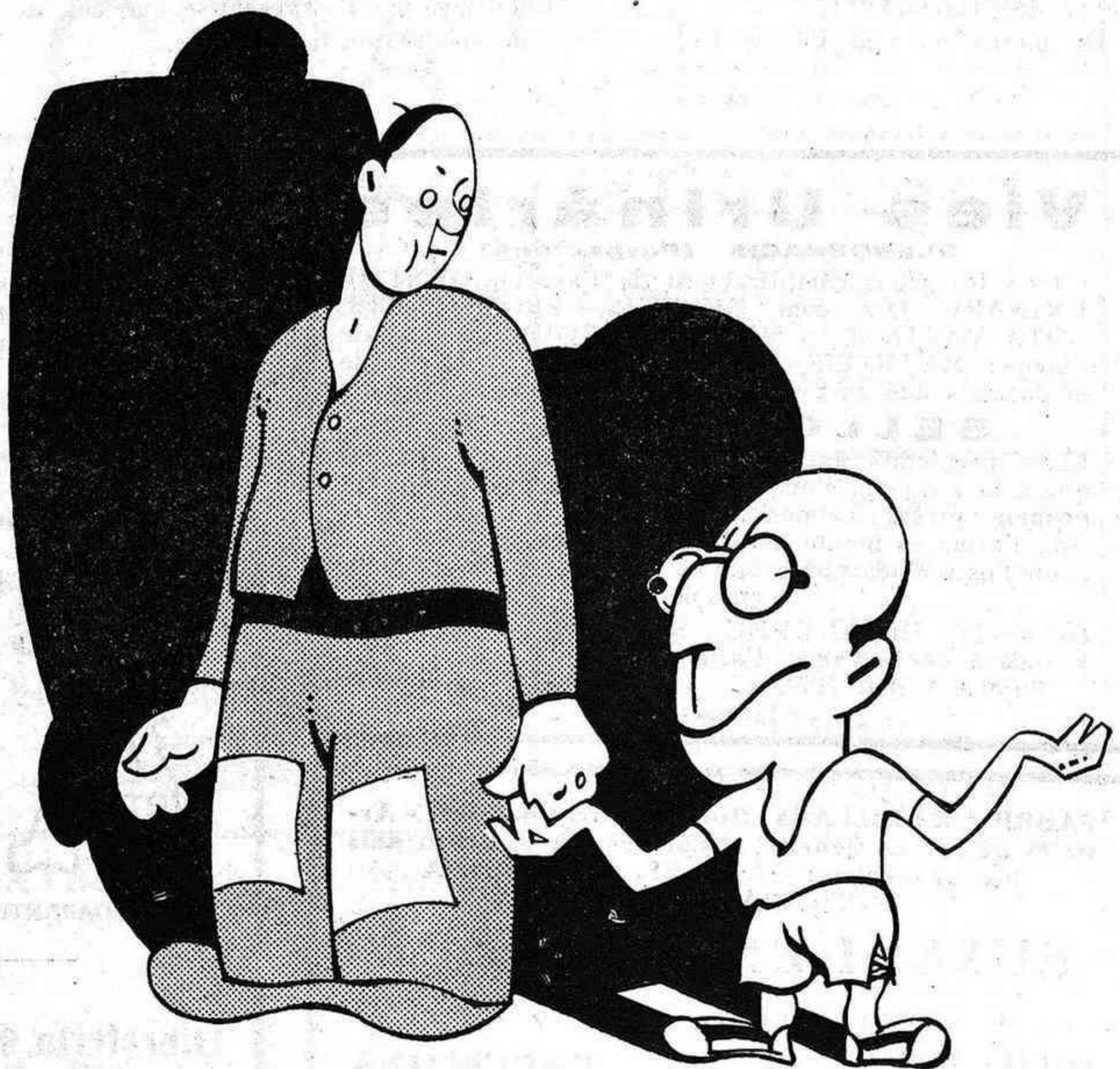
Tothom creu que això de les maniobres que s'ha empescat el notari-guerrer senyor Diego Hidalgo, és una maniobra.

Maniobra en quin sentit? Una mobilització de forces militars comporta grans despeses, compres de queviures, armes i municions. La malícia popular, que quasi sempre ho encerta, es pregunta quants milers de sacs de cigrons avariats, quants fusells de canya i altres saldós es tracta de col·locar.

Ja que la maniobra d'Ifni no va reeixir, ara se les enfilen per la Península.

Quins gats, ai, quines rates, estan fets aquests lerroixistes!

* * *

—Ja veus el resultat: a la fi tots dos som nacionalistes...

Altres diuen que la projectada mobilització de reservistes té per objecte segregrar en un moment donat els estols de joves catalanistes, bizcaitarres, socialistes o simplement republicans d'esquerra, sotmetre'ls a la disciplina militar, i separar-los dels pobles llurs, i aprofitar aquesta avinentesa per a donar un cop de força.

El Maquiavel «barato» que hagi inspirat aquesta facècia al ministeri de Reial Ordre que desgoverna el país, es pot fer donar una mirada per un metge que no sigui l'Estadella. Cal que tinguin entès que els joves de Catalunya NO ES MOBILITZARAN. A Euzkadi és fàcil que tampoc ES MOBILITZIN. I si a la resta d'Espanya hi ha vergonya, tampoc ES MOBILITZARA.

Quan el poble es mobilitzi pel seu compte i risc, els mobilitzadors d'ara ja seran a la frontera.

* * *

El popular «Don Jovino» que es creu honorar-nos amb la seva prescindible presència, està enfadat perquè un ciutadà va trametre-li un carbassó. L'home s'ha pres l'obsequi com una ofensa. Qui-

nes coses de regalar, havent-n'hi de més dringants i saboroses!

També podria ésser que es tractés d'una falsa alarma i que «Don Jovino» hagués pres per un carabassó la imatge reflectida en un mirall insospitat.

* * *

Ja ens ho pensàvem. Malgrat de l'adveniment de la República, de la Constitució i del laïcisme consagrat com a llei, al Palau de Justícia de Barcelona es celebrava missa totes les festes. La darrera fou dita el dia de Sant Pere d'en guany, o sigui fa tot just dos mesos.

El més curiós del cas és que la gent que oïa missa al Palau de les Balances, com si no hi hagués prou esglésies on anar, és l'encarregada de fer complir les lleis. En virtut d'una d'aquestes lleis, precisament, no es podien realitzar actes religiosos al Palau de les Injustícies. Per això anem tan bé!

* * *

La policia ha caçat alguns endevinaires que es guanyaven la vida fent profecies als incautes que els afluiaven la borsa. Com que el senyor Cambó, profeta màxim, es troba absent de Barcelona, no ha pogut ésser detingut com e's seus companys de professió.

De mèrits no n'hi falten. Recordeu,

si altres no, les profecies de l'anul·lació de Bèlgica com a nació, la victòria d'Alemanya, la seguretat que no vindria la República, l'adveniment de l'anarquista de Terrassa i el negoci esclatant dels suros...

* * *

A Lerroux, els seus correligionaris, els upetistes i els ventrells agraits, li regalen una casa: la casa on va néixer el conegut aventurer. Aquests obsequis, a certa edat, acostumen portar mala estrugància. Recordeu Primo de Rivera, a qui els mateixos obsequiants d'ara li varen ofrenar un «inmueble», com diria Pic i Pon, i va fer l'ànec al cap de poc temps.

* * *

Els ciutadans que fan el pagès des del «Instituto Agrícola de «pistoleros» de San Isidro», s'ho han pres a la valenta. Si fossin fabricants o capitalistes, tancarien els tallers, traslladarien les màquines o farien canviar els diners de domicili. El seu dolor és gran, car ni poden tancar els camps ni emportar-se les terres. No els resta més remei que anar a Madrid «como un solo hombre» a rebre les abraçades dels «amics» de Catalunya bo i exposant-se que ací, de cada «isidre» en facin quatre.

També demanen que ens treguin l'Ordre públic. Es natural. Si la nostra policia arriba fins a les darreres recerques, es trobarà que si a les branques hi ha pistolers i atracadors de la F. A. I., a les arrels toparà amb pistolers i atracadors de sang blava, butxaca plena, conviccions moràrquiques, amanit tot amb una espeterrant benedicció apostòlica.

* * *

Després diran que no hi ha gent de bon humor. Tenim a les mans un programa de festa de carrer i espigolant entre els xirois anuncis que hi figuren, trobem el d'un honorable ciutadà que es complau en fer ostentació dels següents títols, entre molts altres que no fan tanta gràcia: «Socio de número de Ràdio Associació de Catalunya. Socio del Centro Obrero Aragonés. Suscriptor de «La Vanguardia». Abonado a la Compañia Barcelonesa de Electricidad, A la Catalana de Gas i a la Compañia Nacional Telefónica. Todos mis operarios estan asegurados en la Mutua General de Seguros y obtendran Retiro Obrero cuando sean ancianos.»

Ja teniu l'home feliç i satisfet dels seus honors. Ja podeu parlar-li de marquesats, grandeses d'Espanya, creus d'Isabel la Catòlica, de l'Anunciata i de l'Elefant blanc!

* * *

A la «Bona Sombra» hom s'hi diverteix; hi ha esbarjo de marca, a part de les moltes cares guapes de les «girls danzants» s'hi exhibeixen a la pista, la bufona Mary Navarro que ho fá molt bé. Oh!, i el negre Jhonsson ballarí que fa dibuixos cubistes amb els peus que amb les dues orquestres fan el «clou» de la festa.

Vies Urinàries

BLENORRAGIA (Purgacions)

i totes les greus complicacions de l'aparell GENITO-URINARI, tals com CISTITIS, PROSTATITIS, GOTA MATINAL, o MILITAR, ORQUITIS, etc., de l'home; METRITIS, VAGINITIS i ANEXITIS, de la dona; s'obté un ràpid i segur resultat amb l'ús dels

SELLOS OSSAM

Llurs propietats antisèptiques i microbicides comuniquen a la sang i a l'orina i es noten llurs efectes a les primeres preses; calmen els dolors produïts per la micció; l'orina es manté asèptica i els gonococos són destruïts fins a obtenir amb llur ús una veritable i completa curació

De venda: Dr. ANDREU; Segalà (Rbla. Flors, 14). Farmàcia de la Creu; Farmàcia Tarrés (Carme, 84); Pujol i Culell (Pelayo, 56); Ferrer i principals farmàcies

FABRICA DE BILLARS - Boles de vorí i de pasta - Artífices de joc en general - Constructor exclusiu dels billars elèctrics «JAPONES» i JARDINERIA MODERNA» (patentats)

EUSEBI ESCARDIBUL

Correspondència: Apartat de Correus, 200 - Casa fundada l'any 1840

DESPATX: UNIO, 4
TELEFON 16876

BARCELONA

**LA MILLOR NAVALLA
D'AFAITAR?**

ARTERO

NOM DE GARANTIA

MARCA REGISTRADA

Llibreteria, 9 (tocant la Plaça la República) BARCELONA

Cafés del Brasil

Per tot Espanya

Exigiu els cafès del Brasil

Són els més fins
i aromàtics

CASES BRASIL

BRACAFÉ

PELAYO - CARIOCA

Consultori Mèdic del Dr. CASASSA

VIES URINÀRIES, SÍFILIS I PELL

Preus Econòmics

De 11 a 1, i de 5 a 7-Festius de 11 a 1 - Tallers, 29, entl.

CLÍNICA GALLEGO

Vies urinàries - Matriu - Sífilis
Impotència - Diàterna - Raigs X

Director: Doctor J. RIU
Diumenges, de 10 a 1

Consulta: de 10 a 1 i de 4 a 9
NOU DE LA RAMBLA, 18

Restaurant CASA JOAN

El més popular i acreditat

LA CASA DE LA PAELLA VALENCIANA
(Especialitat de la casa)

Rambla de Santa Mònica, 21 i 23

Telèfon 23692

ESPECTACLES

TEATRE COMIC

Revistes

E X I T

Las Vampiresas

Francesc Layret, 55

Telèfon 34541

Frontó Principal Palace

Extraordinaris partits amb cistella

pels asos de la pilota

FRONTO NOVETATS

Tots els dies grandiosos partits, tarda i nit

ELS MILLORS PILOTARIS

Voleu passar una bona estona?
Aneu al FRONTÓ NOVETATS

INTIM CINEMA

Escollits
programmes

CINE TALIA

PROGRAMA COMIC

12, PEL·LIGOLES, 12

**EL ABUELO DE LA
CRIATURA**

i 11 més de gran èxit

CANODROM PARK DE CATALUNYA (GUINARDÓ) Servei d'autòmibus ROCA

El lloc més fresc i atractiu de Barcelona

Les vetlles al Park Conòdrom, us seran inoblidables

Ball i atraccions, amenitzat per l'orquestra «MATAS BAND». Servei de banys i Restaurant
Piscina i Fons Il·luminoses

Del temps dels avis

—Majestat la Monarquia frontolla; està en perill de mort...

—I pensar que trigarán cent vuit anys a néixer els lerrouxistes...